

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quid Christum faciat recipi, intra[que] nos morari, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

quomodo
recte sint fa-
cienda.

enim parua sunt via, quibus iumenta & currus non ducuntur, sed quasi per compendium citius his inhærendo ad terminum perducunt. Consilia itaque euangelica custodiens, rectas facit Domini semitas, citiusque ad perfectionem pertingit. Est enim in his rectitudo maximè necessaria, hoc est, sincera intentio. Nisi enim hæc fuerit sincera, totum opus erit infructuosum. Caueamus igitur obliquitatem, caueamus adulationem, ne in gratiam duntaxat hominis loquamur. Amemus cordis munditiam. Loquatur veritatem vnusquisque cum proximo suo. Quod in corde tuo est intus, hoc dicito foris, id est, non aliud similes, & aliud intendas. Permane in iustitia & veritate, & veritas ipsa excusabit te. Si enim rectè ambulaueris & sincère, non habes formidare homines: quando quidem magis ipsi formidabunt te.

August.
Zachar. 9.

Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur.

Profunda humilitatis implebuntur, descendentiq; ad ea riuus gratiarum, quomodo rursus montes & colles, hoc est, quæ excelsa sunt & magna in mundo, humiliabuntur: & hoc per aduentum Christi, siue in carnem, qui suo exemplo docebit humilitatem, aut per ipsius aduentum in mentem. *Excelsus enim solus Dominus humiliare respicit, & alia non aliter nisi à longè cognoscit.*

Psalm. 97.

Et erunt praua in directa, & aspera in vias planas. Et videbit omnis caro salutare Dei nostri.

Quæ graua, quæ molestia, quæ difficilia denique sunt, hæc per aduentum Domini in mentem fient suauius, portabilia atque iucunda. Quæ postquam ita omnia impleta fuerint, videbit omnis caro salutare Dei. Non hic omnes videmus Christum oculis carnis, sed oculis cuncti videmus fidei. In extremo quoque iudicio videbunt omnes, alij ad felicitatem, alij ad perpetuam calamitatem.

Psalm. 66.

Dominus noster Iesus Christus misereatur nostri, & benedicat nobis, illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri, vt hic fide & charitate cognoscamus, & post mortem læti quoque videamus salutare Dei benedictum in secula, Amen.

SERMO DE EADEM LECTIONE EVANGELICA.

Quid Christum faciat recipi, intraque nos morari.

Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur: & erunt praua in directa, & aspera in vias planas. Lucæ III. His verbis filij, nobis innuatur, quis ex aduentu Christi nobis fructus proueniat. Neque enim sine salute Iesus, nec absque vnctione Christus aduenit. Olim aduenit in carnem de virgine conceptus, natus, in carne visus, cum hominibus conuersatus, docuitque verbo euangelizans, & vitæ suæ exemplo nobis quomodo sit imitandus, commonstrans. Venit enim filios suos, hoc est, adoptionis æternæ alumnos, qui in mundo erant dispersi, quærere, colligere, & quod perierat, saluum facere. Attulit mundo salutem, quoniam sanauit omnes oppressos à diabolo, eos puta, qui infirmitatibus suis agnitis, quærebant à Saluatore remedium salutis. Quomodo enim sanaret (tamec si ex nimia eius boni-

Bernard.

Baruch 3.
Matth. 11.

Lucæ 3.
Acto. 10.

bonitate aliquando id fiat) eum, qui sanari non querit? Aut quomodo sanari is cupiet, qui infirmum se ignorat? Huiusmodi infirmi erant Pharisei, scribae, alijque in mundo multi, qui in oculis suis iusti, nec (vt putabant) infirmi, non sanabantur. His Christus loquens arguit eos interrogantes: *Nanquid & nos caeci sumus? Si caeci, inquit, essetis, peccatum non haberetis. Nunc autem quia dicitis, Videmus, peccatum vestrum manet. Quasi diceret: Quamdiu caecos vos (vt verè estis) non cognoscitis, tamdiu nullam obtinebitis illuminationem. Omnes igitur qui quaesierunt à Domino salutem, consolati sunt, quia quod quaerebant, inuenerunt.*

Sed noli tristari tu, quod in diebus Christi, quando in terris ambulauit, non vixeris. Putas enim cuncta te impetrare potuisse. Putas, si illum audisses, obediturum te fuisse in omnibus. Nihil enim nunc minus habes, quam habuerunt ij olim, qui Christum viderunt in carne. Nam pro praesentia eius visibili seu corporali, tu praesentem quoties volueris, habere potes in mente. Hæc autem praesentia multo est corporali visione melior. Quot enim Christum viderunt in carne, audieruntque, quibus tamen hæc visio nihil contulit, quandoquidem illum non receperunt in mente. Profuit igitur parum aut nemini Christi visio corporalis, nisi ijs, qui viderunt Christum simul & fide, & qui tenuerunt eum per dilectionem in mente. Eundem igitur fructum, & multo certiorum ex aduentu Domini in mentem assequeris, quem assequutus fores ex ipsius praesentia in carne, cum hic nil tibi, nisi in mentem veniat quoque, prodesset: atque idèd vterque nunc celebratur. Tu modo vigila, vt domum ei pares mundam. Domum enim eius decet sanctitudo. Dubitas fortasse, quomodo tuam custodias conscientiam hanc enim Christi domum esse non dubitas) mundam. Vide quomodo vasa vteniliaque domus seruentur munda. Lauantur enim, purgantur, exhauriuntur, exsiccantur. Nihil enim in vsu est hominis, quod non inquinetur. Sed qui munditiam diligit, statim vbi perceperit sordes, eluit aut abradit. Si ergo omnia te munda delectant, quomodo Christum cor mundum non delectet? aut quomodo cor pollutum inhabitare possit? Et tu qui domus tuæ vtenilia vis munda habere omnia, quare cor non curas habere mundum? Non potest fieri, quin aliquando inquineris: sed noli in sordibus iacere, noli tolerare sordes. Eijce abs te quicquid oculos Dei cuncta cernentis offendit. Si ita feceris, Christum non solum aduenientem, sed intra te etiam recipies habitantem. Vnde implebuntur in te ea, quæ hodiè in Euangelio Lucas ex Esaia desumpta, pronunciat, puta vt omnis vallis impleatur, &c. Christus namque peccatis & peccandi voluntate abs te exclusis, in cor tuum adueniens, tui infundet tibi cognitionem, docebit pauperem te fore spiritu, atque depressum humilemque vt vallem. Videbis diuino eius lumine illustratus, tuæ opera esse nulla. Videbis nihil te esse sine Deo, aut posse. Cum iam in oculis tuis fueris vilis, paruus, humilatus atque confusus, eius te gratia implebit, non totum mox perfectum faciet, sed semina in te proiciet crescentium virtutum, vnde germina aliquando ex te nobilia erumpant. Porro, si aliquando in cogitatione ambitio superbiæ titillauerit, atque ex profectu, quem fortasse senties, aut quem suspicaberis, mens tua sese in star montis extulerit, aut saltem efferrî concupierit, reprimet te mox Christi

G. 3. aduen-

Ioan. 9.

Præsentiam
Christi spiri-
tualem cor-
porali esse
melio-rem.
Ioan. 1.

Psal. 92.

Conscientiam
quomodo
munda cu-
stodienda sit.

Bernard.

Luc. 3.

Esaia 40.

Math. 15.

& 11.

Aduentus

spiritualis

fructus mul-
tiplex.

Philip. 4.

1. Reg. 6.

Vallis quo-

modo per

Christum im-
pletur.

Mons & col-
lis quomodo
per Christi
aduentum
humilietur.

Præua quo-
modo fiat
in directa.
Eisim 26.

Peccatorum
reliquia quæ

Roma 6.

aduentus, hoc est, gratiæ eius te inhabitantis operatio, atque aut ignominia humiliabit, aut infamia, qua compressus, non audias erigere caput. Siquidem cum omnia putaueris sana, atque tibi ipsi penè gratulari cœperis quod fortiter egeris, leuissima tentationis aura te subitè concutiet, & ante cecidisse te inuenies, quam te senseris impugnatum. Mons igitur & collis, hoc est, tam excellentia, quam præsumptio, quamuis modica, in te humiliabuntur.

Et erunt praua in directa. Tortuosos homines significat, & homines Christi seruitio ineptos. Hos enim Christi aduentu nihilo secius oportet conuertere. Illustrat enim omnes Domini aduentus, illustrat diuina uisitatio, ut quid in nobis sit plangendum quid desiderandum, quæ relinquenda, quæ sectanda, quæ etiam fugienda videamus. Concipimus inde spiritum salutis, reconciliamur Deo per confessionem delictorum, ac per penitentiæ assumptionem. Placet nobis aliam vitam eligere, in qua mori sit securius. Fit mutatio vitæ. Ecce vitam eligis à mundo abstractam, eligis monasticam, aut fortasse etiam eremiticam, quo facilius abstineas peccato, moriaris mundo, uiuas Deo. Verum profligatis peccatis magnis, quibus olim prorsus fuisti à Deo alienus, nunquid mox ubi penitentiæ vitam inchoaueris, ubi penitentiæ seu monasticæ habitu indutus fueris, mutasti etiam omnia tua naturalia, ut quæ ad Dei sunt cultum, agas perfectè omnia, facias omnia cum suauitate? Nunquid praua & tortuosa mox tua erunt directa? Paucis hoc contingit. Tunc enim primum vadis ad pugnam. Hastenus contra diabolum, contra eius consilia pessima, & contra grauiora peccata dimicasti: iam contra teipsum pugnabis. Siquidem dum in monasterium aut in penitentiæ statum aduenisti tecum pariter naturalia tua, hoc est, inclinationes malas, passiones, corruptiones, malas consuetudines atque vitiosas concupiscentias adduxisti. Nunquid cucullus monasticus, nunquid vestitus alius sanctè assumptus naturalia tua praua aut aboleuit, aut mutauit? Minimè. Ecce venit ad monasterium homo naturaliter superbus, inclinatus est, & corruptione vetusta ante penitentiam assuetus esse se, iactare opera sua, magnificare, nolle despici, velle opprimere & resistere (hæc enim peccatorum sunt reliquiæ, hæc corruptiones quas secum circumfert, & etiam eandem nolens cogitur sustinere) quid faciet? Nunquid non impugnetur, quia à peccatis desijt? Sentiat nolens oportet, quantum adhuc à iustitia caro eius distat. Sed nonne iam est, inquis, conuersus? Quare igitur modo sentit eadem, quam olim, grauius sibi incumbere? Mòdo sentiens inde grauatur, olim dum peccatis foret circumdatus, has passiones nec sentit, nec grauatur. Paratus enim vtrò ad peccandum repugnare noluit prauæ suæ inclinationi, idè suas inclinationes non etiam agnouit. Portauit igitur secum ad monasterium sua praua naturalia, & grauiora molestiora quæ eadem post conuersionem, quam ante, sentit. Nondum praua eius mutata sunt in directa, nondum conuersa sunt aspera in vias planas. Multum certè facit, si non præbuerit membra sua iniquitati. Multum in principio proficit, si exteriora poterit, sua in rectitudine seruare, interiorem quæ prauitatem, ne erumpat, ne foris sese prodatur, neue consentiat iniquitati, comescere. Cogitur sentire (fateor) quæ non vult. Cogitur egere atque carere tam his quæ malè, quam ijs quæ salubriter cupit, sed absque periculo. Habet enim hoc

hoc consolationis interim, quod nihil damnationis audit esse ijs qui sunt in Christo Iesu. Consolationem habet, sciens se haudquaquam posse inquinari ab his quae sentit, quantisper non consenserit: sciens quoque aliud esse sentire, aliud consentire, utpote quorum prius est carnis seu sensualitatis, quod iudicio est rationis non subiectum: alterum rationis eiusque iudicio parens. Itaque huiusmodi homo dum putabat se inuenturum quietem, inueniet adhuc praelia multa, fiet aliquando tamen, ut praua eius mutantur in directa propter gratiam Christi, quae in eo habitat: qua fit ut peccatum quidem sit ac sentiat, non tamen regnet in eius mortali corpore, nec peccato mente rationeque consentiat. Sed quando, inquis, erit ut praua eius fiant directa? Quando fiet ut quod tortuosum fuerit & ineptum, fiat aptum & rectum? Post multa profectò certamina, post agones multos multiplicemque confictum hoc erit, ut ex praesentia Dei, eiusque gratia in te inundantius rorante, & inter praelia te regente ac protegente, aliquando ita vincas, quo aut prorsus prauitate hac careas, aut eam ligatam quasi carnem oblatrantem sentias, nullo negotio vincendum: puta quam citius contemnendo, quam pugnando tuac compescas. Vide igitur quam feliciter instituta sint monasteria, in quibus exerceamur tanquam in palestra ad virtutes, & ad vitia expugnanda. Nam si in seculo quis poenitentiam elegerit, aut iuxta Iohannis Baptistae consilium, fructus dignos voluerit poenitentiae agere, quot mox sentiet contrarios, quot aduersarios, qui dissuadeant hanc nouitatem habebit? Quot sentiet derisores? Quot audiet qui ad pristinam vitam, atque ad mores reprobos moliantur retrahere? Odiosa enim lippis oculis lux est. Vix tamen vnum interea inueniet, qui adulatione abstinens illum ad id, quod coeperit, strenuè perseuerandum admoneat.

At verò in monasterijs probè institutis secus est. Ibi enim sunt constituti qui excitent negligentes, informant ignorantes, tardiores vrgeant, arceant malè volentes, desidèes compellant ad poenitentiam & virtutes. Bona sunt haec studia exercitiorum & charitate magistra ac instigante saluberrima, negligentes, ignorantes pigros atque aliquando recalcitrantes (iuxta Christi parabolam) compellere, ut consentiant intrare in regnum caelorum. Nemo igitur doleat, quod in monasterio sit constitutus benè instituto gaudeat potius, quod liceat illi ibi cum multis benè agere. Quod si infirmior est quam ut propterea gaudeat, hoc idè est, quia nodum aspera ei mutata sunt in vias planas. Sustinèat igitur correctiones, admonitiones recipiat, faciat de necessitate virtutem, ut quae agit priuato amore nondam mortificato inuitus, ex ratione qua sese ad obedientiam compellit, eadem agat deuotus, ut quod alioqui non ei foret acceptum aut voluntarium propter Deum, tamen sibi id faciat esse voluntarium, ut tandem conculcatis visijs, videat spiritu, sentiatque gustu salutare Dei, quod est benedictum in secula, Amen.

EXEGESIS EVANGELII IN VIGILIA

Natiuitatis Christi. *Matthaei I.*

PER omne tempus hoc, quo Dominici aduentus celebratimus memoriam charissimi, crebrò sumus consolati ex prophetarum oraculis, quibus hoc tempore sacra est vsa Ecclesia. Nunciabatur enim nobis

G. 4. propè